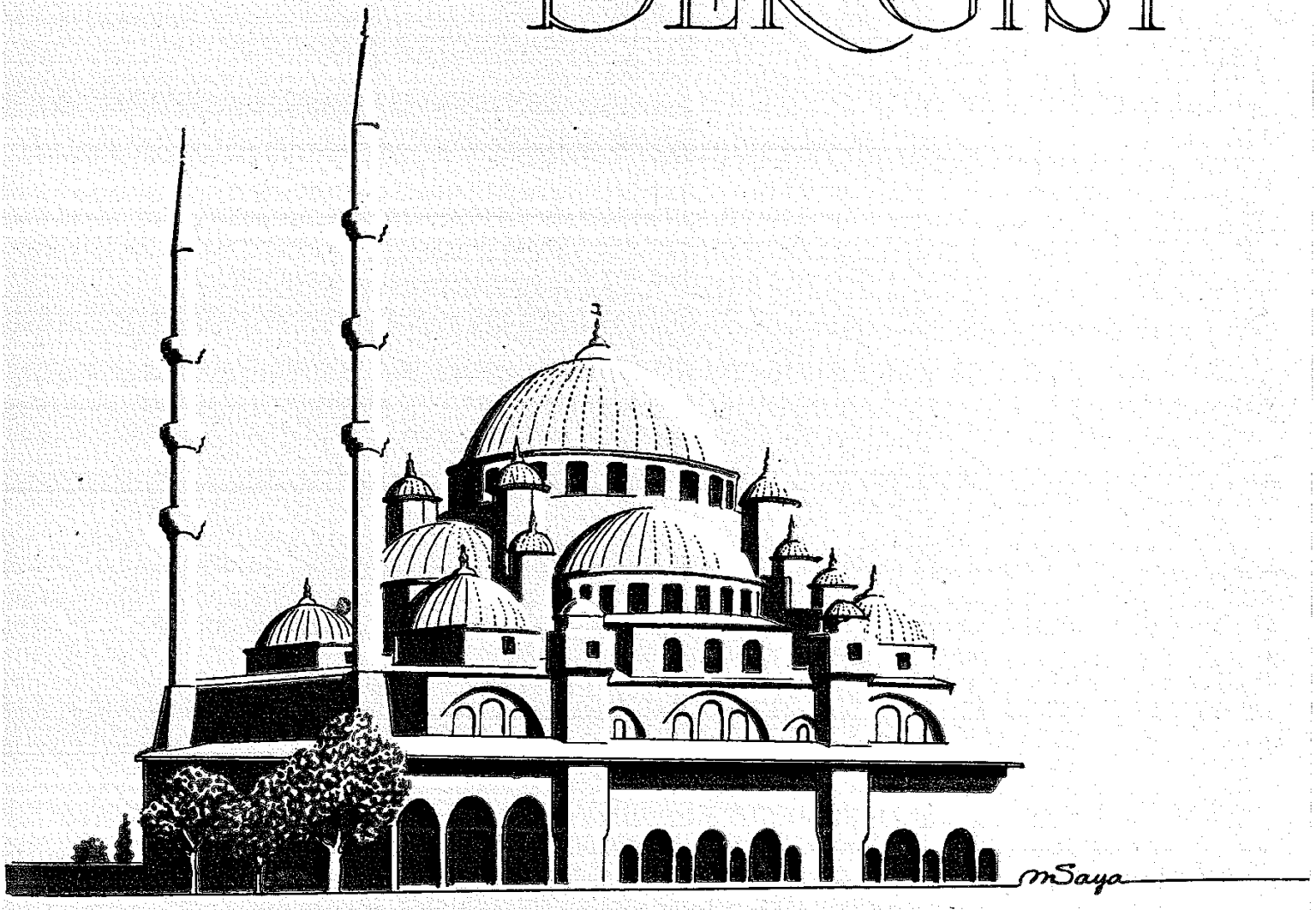
Diyanet

İŞLERİ BAŞKANLIĞI

DERGİSİ

DİNÎ - AHLÂKÎ - EDEBÎ - MESLEKÎ AYLIK DERGİ

5. Cilt **Mayıs 1966** **5. Sayı**

OSMANLI ŞEYHÜ'L-İSLÂMLARININ TERÂCİM-İ AHVÂLİ

Sultan Mehmet Hân devri :

"Şeyhü'l-İslâm ve Müfti'l-Enâm"

23

SUN'ULLAH EFENDİ

Pederi devr-i Kaanûnî ricâlinden İskilipli Ca'fer Efendi'dir. Târih-i tevellüdü 960 dır. Üstâdı Ebu's-Suûd Efendi'dir. Sun'ullah Efendi on yedi yaşında Mülâzım oldu. Bir sene mürûrunda Beşiktaş'da Hayreddin Paşa Medresesi'ne, bir kaç sene sonra da Sultan Murad Han Vâlidesi Medresesi'ne Müderris ta'yîn olundu (996). Bu tarihden i'tibâren sür'atle kat'ı merâtip etti. 998'de Bursa, bir sene sonra Edirne, yine o sene İstanbul Kadılığı'na ve Anadolu Kazaskerliği'ne irtikaa eyledi. 1001'de Rumeli Kazaskeri olduysa da iki sene sonra tekaüd edildi. Sultan Mehmed Hân-ı Sâlis'in cülûsu üzerine tekrar câh-ı ikbâle suûd etti, Hoca Sa'dü'd-Dîn Efendi'nin vefâtında yerine Şeyhülislâm oldu. Sadrazam Yemişçi Hasan Paşa'nın sefere gitmek için teallül göstermesine mâni' olması Sadrazam ile aralarının bozulmasına sebebiyet verdi, arası çok geçmeden tekaüd edildi. 1011'de ikinci def'a olarak makam-ı Meşîhatı ihrâz eyledi. Yine o sene Yemişçi Hasan Paşa ile aralarında mevcûd bürûdet tekaaüdüne sebebiyet verdi. Sun'ullah Efendi mütekaaid bulunduğu zamanları tetkîkaat-ı ilmiyye ile geçirdi. Sultan Ahmed-i Evvel'in cülûsunda vazîfesi yedi yüz yirmi akçaya iblâğ edildi. 1013'de üçüncü def'a makaam-ı Meşîhat'a geçti. İki sene sonra Sadrazam Derviş Paşa'nın teşvîkı ile azledildi ise de o sene selefinin vefâtı üzerine dördüncü defa olarak Şeyhülislâm oldu. Bu defa saray ricâlinin ısrâr ve ibrâmı üzerine yediyüz elli akça vazîfe ile tekaaüd edildi. Sun'ullah Efendi âhır-ı ömründe îfâ-yı farîza-yı Hac etti, İstanbul'a avdetinde vefât eyledi (1021).

"İlâhî eyle Sun'ullâh'a rahmet 1021" vefâtına târihtir. Kabri Kırkçeşme civârında Hüsam Bey Mescidi hatîresindedir. Müddet-i fetvâsı Sultan Mehmed-i Sâlis ve Ahmed-i Evvel devirlerinde altı sene on aydır.

Sun'ullah Efendi devrinin allâmelerinden idi. Tefsîr-i Keşşâf evâiline hâşiyesi, Kütüb-i mu'tebereye ta'lîkaatı meşhûrdur.

(Devam edecek)